

Interijer intime

Furjan, Stela

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Academy of Applied Arts / Sveučilište u Rijeci, Akademija primijenjenih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:279:555513>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

University of Rijeka
Academy of
Applied Arts

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Academy of Applied Arts - Repository APURI](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI,
AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI
Ulica Slavka Krautzeka 83, 51000 Rijeka
PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNE PEDAGOGIJE

ZAVRŠNI RAD
INTERIJER INTIME

Studentica: Stela Furjan, OIB: 40068249087

Mentor: prof. art. Igor Eškinja

Rijeka, lipanj, 2024.

Uvod

Moj završni rad se bavi intimnim prostorom tj. intimom prostora. Moj najznačajniji intimni prostor u kojem sam obitavala većinu svoga vremena bila je moja roza soba. U njoj sam prošla kroz najviše različitih emocionalnih stanja. Roza soba mi je također služila kao dodir s osobnim djetinjstvom kao i znak povezanosti s ženstvenim/djevojačkim. Roza boja po mome stoji kao otpor ozbiljnom „odraslom“ svijetu i njegovim očekivanjima. Roza boja je uvijek prisutna u radovima, po njoj se može povezati tematika više pojedinih slika. Na slikama se prikazuje sam fizički prostor: njegovi vizualni elementi, predmeti koji se u njemu nalaze, promjene u samome njemu. Ali i moje viđenje tog prostora; reinterpretacija samih tih predmeta i ekspresivnim oblikovanjem tih predmeta. Koristim se vlastitim setom simbolike koja se ne može uvijek shvatiti od strane promatrača. U svojim radovima pokušavam prikazati vlastiti metafizički prostor, koji nije direktna slika stvarnosti već vlastitog poimanja.

Također u ovom tekstu ulazim u inspiracije na mojim dijelima kao i u analizu pojedinih radova.

Sadržaj:

1. Radni proces tijekom nastavne godine.....	4
1.1. Vježbe i pejzaži.....	4
1.2. Figure i dodavanje materijala.....	5
1.3. Materijalnost.....	7
1.4. Slikanje tijekom „Interijera intime“	8
2. „Interijer intime“	8
3. Inspiracije.....	14
4. Zaključak.....	18
5. Literatura.....	19

Radni proces tijekom nastavne godine

Ovu nastavnu godinu sam započela s ciljem da pokušam isprobati i eksperimentirati s različitim načinima slikanja i korištenju različitih materijala. Na početku mi je bio cilj obogatiti repertoar poteza kista i nanosa boja. Također sam probala ne samo slikati kistom, već i komadima kartona i medijapana koje sam sama oblikovala. Kako sam imala sve veću želju da vidim koje sve mogućnosti postoje s 2D površinom, počela sam koristiti različite materijale koji su počeli ulaziti u prostor. Željela sam vidjeti kako se 3D materijali ponašaju u odnosu s 2D površinom te s akrilnom bojom i plošnim slikarskim tehnikama. U jednom periodu sam probala slikati na glini i prozirnoj foliji. Kako bi se dublje upoznala s efektima akrilne boje na drugim materijalima.

Vježbe i pejzaži

Početak nastavne godine počeli smo s vježbama koje su mi pomogle da proširim svoj slikarski potez. Vježbe su se sastojale od zadatka da moramo preoblikovati monokromatske portrete u polikromatske koristeći se principima kolorističke modulacije. Oduvijek sam voljela slikati bojama koje se nužno ne nalaze na stvarnom predmetu. Ove vježbe su mi samo produbile tu želju za takvom vrstom slikarstva. Sljedeća vježba koja je imala značajan utjecaj na moje „slikarske vidike“ bila je vježba slikanja slikarske palete. Ova vježba mi je bila zahtjevna zato jer slikarska paleta ima mnogobrojne slučajnosti, texture, boje, razine zamješivosti te iste boje, konzistencije boje itd. Sve te komponente navele su me da razmišljam kako ukomponirati sve te elemente namjerno na svoje buduće radove. Ali i na slučajnosti kod korištenja boja i kako one mogu pridodati bogatstvu slike.

1. Vježba, paleta

2. Pejzaž parkirališta prije oluje

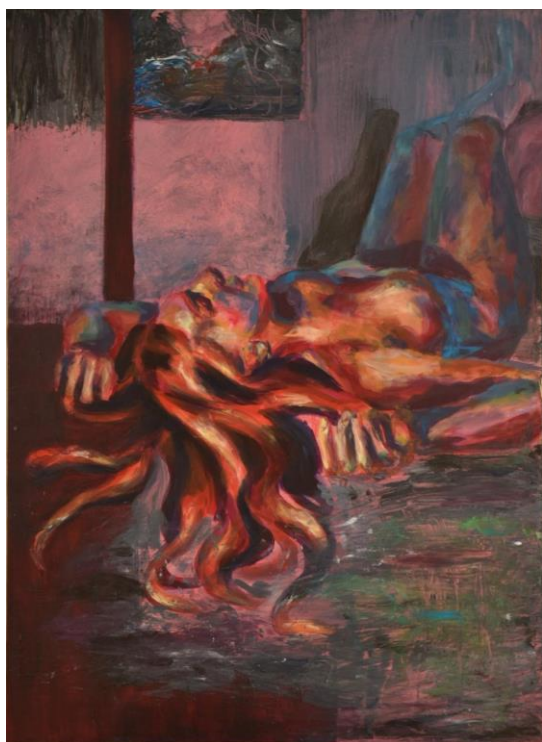
Nakon prvih vježbi, imali smo slobodu odabiranja vlastitih motiva za slikanje. Ja sam odabrala pejzaž. Pejzaž u sebi ima mnogo različitih motiva i svaki od tih motiva mi je omogućio da ga naslikam na drukčiji način. Neke elemente sam reducirala na samo potez kartona, a neke sam pornije razradila da sliče na stvarni motiv. Poigravala sam se i s lazurnim i impasto nanosima boje. Kod impasto nanosa boje sviđao mi se efekt nezamješnosti različitih boja.

Figure i dodavanje materijala

Prije početka nastavne godine znala sam da se želim baviti osobnim temama. Tada sam smatrala da je to najbolje prikazati slikanjem vlastite figure ili portreta. Još tada nisam odlučila temu s kojom bi se bavila ali smatram da mi je ta neodlučnost pomogla da i dalje eksperimentiram.

Sama moja odluka da slikam figure je proizašla od moje prijašnje ljubavi prema slikanju ljudske kože. U ljudski koži pronalazim puno suptilnih prijelaza i tonova koje volim obrađivati. Pronalaženje tih tonova i mekih prijelaza doživljam kao meditativni proces. Prvih nekoliko figura koje sam naslikala služile su da isprobam slikanje prstima. Slikanje prstima zahtjeva korištenje vlastitog tijela. Sami prsti imaju

različite oblike i teksturu od kistova. A i sam način slikanja prstima zahtjeva uključivanje ostatka ruke. Ta sloboda pokreta mi je dala želju za daljnjim otkrivanjem

različitih načina slikanja.

3 Ležanje na podu

4 Um

Pošto sam htjela prikazati vlastita osobna stanja, razmišljala sam staviti predmete koje povezujem sa sobom, kao što su perlice. Plastične perlice se povezuju s djetinjstvom i komercijalnim igračkama i odjećom, a ja sam u svojim temama slika pokušala prikazati dio svog djetinjstva i kakav je on utjecaj ostavio na mene. Perlice nisam htjela prikazati na svjetlucav, čisti način. Na primjer, na radu „Um“ (slika 4), perlice su preslikane s gustim zamjesima boje te prikazuju „infestaciju“ uma i tijela. Materijali nisu korišteni u svojem čistom obliku već su preoblikovani kako bi služili tematici slike.

Materijalnost

Kako sam koristila različite materijale, dobila sam želju da napravim sliku koristeći se isključivo materijalima. Dobila sam inspiraciju gledajući radove Leise Rich. Smatram da je moja potreba za odmaknuti se od klasičnog slikanja došla od prijašnjeg kolegija kiparstva. Izlaženje u 3D prostor bio je nužan u radu „Girl womit“ da prenese dojam prenapučenosti elemenata. Ovaj rad smatram da je više kiparski nego slikarski. „Girl womit“ je reljef nastao od korištenja perlica, folije, kartonskih štapića, dijelova plastike, konaca i tkanine. Reljef je nastao lijepljenjem i šivanjem na medijapan. Tehnika slikanja korištena je samo da se materijalima daje druga boja. Zadovoljna sam što sam imala priliku isprobati takvu vrstu tehnike i proširiti vlastitu ideju poimanja, što je to slika. Također sam napravila nekoliko manjih slika/reljefa za istraživanje tog načina rada.

5 Girl womit

6. Folija

Nakon „Girl womit“, u razgovoru s mentorom, zaključili smo da bi bilo zanimljivo isprobati slikati na foliji te vidjeti kakav efekt se može dobiti na poleđini slike. Pošto je

folija prozirna, vidi se prvi sloj boje koji je stavljen na nju, i ne može se točno znati kakav će biti rezultat sve dok se folija ne preokrene. Nije mi bilo najugodnije s takvom količinom slučajnosti i nesigurnosti u finalni izgled rezultata. Svejedno, sviđao mi se sjajni efekt koji se mogao postići s folijom. Iako mi se nije sviđalo samo slikanje na foliji, pokušala sam iskoristiti foliju na svojim kasnijim radovima.

Slikanje tijekom „Interijera intime“

Tijekom svog rada počela sam viđati pozvezanosti tema koje su se pojavljivale. Neki radovi koji su dio „Interijera intime“ nisu nastali poslije određivanja teme već prije. S time, radovi koji su dio „Interijera intime“ nisu nastali jednakom tehnikom slikanja ili materijala. Tehnika slikanja nakon određivanja teme je bila podređena samoj temi. Ako je za potrebe prikazivanja tematike slike bio potreban realizam motiva, koristio se taj način slikanja. Smatram da je važno ne biti limitiran jednim načinom slikanja. Nastojala sam biti otvorena tijekom cijelog procesa slikanja ove nastavne godine.

„Interijer intime“

„Interijer intime“ naziv je za skup radova koji su dio završnog rada modula slikarstvo. Ovu temu odredila sam gledajući zajedničku poveznicu koja se javljala tijekom procesa slikanja radova. U radovima se moglo vidjeti protezanje motiva prostora. Specifično prostora sobe. Bio to prikaz same sobe ili stvari koje su u njoj. Prije odlučivanja teme završnog rada, znala sam da sam se htjela baviti osobnim temama. Smatram da je prostor u kojem obitavamo, koji nazivamo „svoj“, jedan od dobrih pokazivača naše unutarnje intime. Prostor reflektira, ne samo vlastiti ukus za dekor, već naše navike, stvari koje nam se sviđaju, što nam ima osobnu vrijednost i značenje, naše duševno stanje, vjerovanja...

Moja soba je do prije dvije godine bila obojena sivo-bijelo i vrlo minimalistički dekorirana. Mislim da je to bio moj način potiskivanja svoje „djetinjaste“ strane. Strane koja voli zaigranost, lako pronalazi ljepotu u „malim“ stvarima i želi zadržati taj

čar spontanog, dječjeg pogleda na svijet. Zbog toga sam odlučila obojati svoju sobu u ružičastu boju. Dekorirala sam ju plišanim igračkama, knjigama, čupavim tepisima, porculanskim figuricama, religioznim predmetima. Željela sam se okružiti, meni, pozitivnim stvarima. U neku ruku, moja soba postala je utočište i mjesto supresije negativnih vanjskih utjecaja. Postala je moj najintimniji prostor koji mi je omogućio ekspresiju sebe, ali i zadržavanje negativnih emocija koje nisam htjela prikazivati izvan njega.

Slikajući radove koji su se bavili tom temom, je uvijek bila prisutna roza boja moje sobe. Ona je služila kao poveznica između radova. Neki radovi su ulazili u šire teme strahova i mišljenja, ali se uvijek može napraviti poveznica sa sobom iz koje su potakla ta razmišljanja. Motivi koji su se najviše pojavljivali na radovima su bili motivi perlica, plišanog medvjedića, prostora i portreta/figure.

Motiv perlica meni predstavlja djevojačko, ženstveno, ali i nepravilno i nesavršeno. Pravilna perlica je rijetka u prirodi, većina njih završi kao barokna perlica, nesavršenog oblika i kolorita. Smatram da postoji ljepota u različitosti između svake perlice i da pokazuje uvjete u kojem je nastala.

Motiv plišanog medvjedića sve ljude asocira na dječje igračke. On je klasični simbol djetinjstva. Zato sam se njime poslužila kako bi prenijela ideju „dječjeg“ u svojim radovima.

Portret i figura u radovima „Intima interijera“ su naslikani djelomično, uronjeno u predmete i ružičastu boju. Pokušala sam prenijeti dojam izgubljenosti u svim tim stvarima i boji. Skrivanje figure simbolizira skrivanje od vanjskog svijeta. Figura je naslikana stvarnim bojama, dok su predmeti oko nje naslikani različito od njihove stvarne boje. U nekim radovima figura je potpuno izostavljena.

7 Derealizacija

Slika „Derealizacija“ je moj pokušaj vizualno dočarati osjećaj preplavljenosti predmeta i okoline tijekom epizode derealizacije.

„Poremećaj depersonalizacije / derealizacije uključuje stalan ili ponavljajući osjećaj odvojenosti od tijela ili mentalnih procesa, poput vanjskog promatrača njihovog života (depersonalizacija), i / ili osjećaja odvojenosti od okoline (derealizacija).

Simptomi derealizacije obuhvaćaju:

Osjećaj odvojenosti od okoline (ljudi, predmeta ili svega), koji se čini nestvarnim
Ljudi se mogu osjećati kao da su u snu ili magli ili kao da ih stakleni zid ili veo razdvaja od okoline. Svijet izgleda beživotan, bezbojan ili umjetan. Svijet im može izgledati iskrivljeno. Na primjer, predmeti mogu izgledati mutno ili neobično bistro ili se mogu činiti ravnim ili manjim ili većim nego što jesu. Zvukovi se mogu doimati glasniji ili tiši no što jesu. Može im se činiti kako vrijeme prolazi suviše sporo ili prebrzo.“¹

¹ David Spiegel, „Poremećaj depersonalizacije/derealizacije“, Hemed, Url: <https://www.hemed.hr/Default.aspx?sid=16420> (pristupljeno 15. lipnja 2024.)

Htjela sam prikazati kakav je to osjećaj kada se doživi derealizacija. Pošto mi se ona javila nekoliko puta kada sam bila u svojoj sobi. Različitim načinima slikanja, od lazurnih premaza tamno plave i crvene do impasto nanosa nepomješane boje razdvojene oštrim rezovima koji izlaze iz nekoliko središta, naslikani su kako bi se gledatelju potaknuo dojam dezorijentiranosti. Medvjedić koji bi trebao dati ugodan dojam je izgubljen u kaosu različitih oblika. Iako ne lako razlučivo, prikazala sam šumu koja se može vidjeti kroz prozor sobe, koja se pretvorila u „šum“ zelene boje. Luster koji se nadzire u gornjem desnom kutu je zataknut sa strane, a predmeti lebde oko njega te se ukidaju zakoni realnosti predmeta.

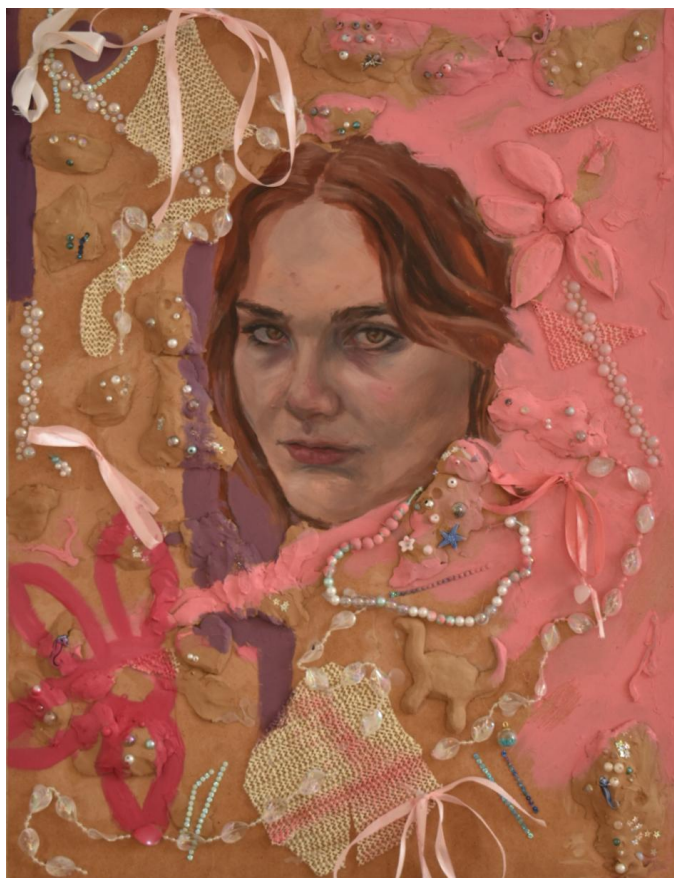

8 Buduće

Dijelo „Buduće“ najviše odskače od ostalih dijela u „Intimi prostora“. Prostor je prikazan izvan sobe. Na njemu se soba i medvjedić prikazuju samo u zadnjem planu. Soba je reducirana na linearni prostor. Ona je simbol nečega što je prošlo, ali je svejedno dio toga. „Buduće“ se više bavi osobnim strahovima te su oni prikazani izvan „sigurnosti“ sobe. Strahovi su prikazani simbolično, vlastitim simbolima i motivima kojima sam dala značenje. Željela sam da ti motivi daju *uncanny* osjećaj, da osvjetljenje nema određeni izvor te da je raspored motiva nasumičan; crveno more je

ispod ruševine, soba lebdi iznad njega, statua na lijevoj strani stoji usred livade, raspadnut planet je nevjerojatno blizu na nebu... sve s ciljem da se dobije nelagodni osjećaj tijekom promatranja slike. Pošto sam slikala vanjski prostor, boje nekih motiva su ostali vjerodostojni bojama motiva u stvarnosti, a neke sam naslikala nereálnim bojama. Sliku sam htjela naslikati kistovima s relativno podjednakim slojem boje, dok sam more slikala kartonom i prstima kako bi dobila uzburkani efekt.

Na ovoj slici pojavljuje se niz simbola osim perlica, medvjedića i portreta. Jedan od simbola je ljubičasta masa koja izlazi iz kipove utrobe. Kraj te mase je glava koja sličí bebi iz filma „Eraserhead“ iz 1977. god. U tom filmu žena rodi neobičnu bebu koja ne izgleda kao ništa slično ljudskoj bebi te je ona na kraju ubijena. Ovaj simbol sam odabrala jer je jedan od mojih strahova; rođenje nečega što ne sličí ničemu ljudima poznato. Još jedan od simbola na slici koji zauzima veliki dio slike su ruševine. Ruševina naslikana crnom bojom na lijevoj strani slike i jedna u plavoj magli u zadnjem planu. Ruševine predstavljaju kraj civilizacije i njihovih vrijednosti. Ni jedna od velikih civilizacija nije očekivala da će doći njihov kraj postojanja, poput Rimskog Carstva ili Maya kulture. Postoji nebrojeno mnogo kultura koje su nestale i koje su ušle u zaborav. Tako ni mi ne mislimo da bi mogao doći kraj svijeta kakvog znamo.

9 Portret i perlice

Ovo je autoportret koji sam naslikala na početku nastavne godine. Cilj mi je bio napraviti portret koji na sebi nema samo 2D pristup slikanja već da i sadržava 3D elemente. Umjesto da slikam perlice, mašne, odlučila sam ih staviti na samu sliku. Također sam perlice stavila na dijelove gline kako bi dobila ispupčeni efekt površine, a da i perlice koje su pritisnute u glinu ne daju dojam samo dekoracijskog elementa, već da i neke od njih dobiju „prljav“ dojam. Sam portret u središtu kompozicije je naslikan najrealističnije po mojim mogućnostima. Kontrast sam probala dobiti sklapajući 3D elemente, realizam, velike obojene površine roze, plošno naslikanog motiva cvijeta koji prelazi preko ispupčenih dijelova, mašni koje vise iznad formata slike... Željela sam prenijeti dojam uronjenosti sebe u pretjeranost materijalnoga. Materijalnog koji na ovoj slici označava sve lijepe predmete kojima se odvraća pažnja od negativnoga.

Inspiracije

Iako su moji glavni motivi na slikama osobne prirode, dobivam inspiracije od nekoliko suvremenih umjetnika, kao i digitalnih medija i globalne kulture u kojoj svi sudjelujemo.

Jedan od umjetnika koji me ponajviše inspirira je Kazuhiro Hori.

„Nadrealističke slike japanskog umjetnika Kazuhira Horija na prvi pogled izgledaju kao da prikazuju učenice koje maze svoje omiljene plišane medvjediće na nebeski mekim, oblacima okružene slatkišima i igračkama. Ali ako zaronimo dublje u Hirov Instagram, počet ćete prepoznavati mučne boli adolescentskih sukoba.

Iza ovih poznatih simbola iz djetinjstva kriju se mračnije i uznemirujuće stvarnosti života odraslih. Hiro istražuje gubitak nevinosti kroz tinejdžersku naivnost, misterije seksualnosti i naše neizbježne težnje za samouništenjem. Iako je dobiti smireni dojam gledajući njegove slike, ne primjećujući često eksplicitnu, ali ponekad suptilnu, jukstapoziciju između bajke i noćne more.“²

Njegovo preuzimanje dječjih simbola i njihovo pretvaranje u nešto sablasno me inspiriralo i mislim da je blisko mojem interesu. Također, japanski umjetnički pokret „Ero guro“ me u nekim dijelovima inspirira jer isto uzima „slatke“ elemente i pretvara ih u nešto morbidno.

² Katherine Wooltorton, „Kazuhiro Hori, Teenage nightmares“, Metal magazine, Url: <https://metalmagazine.eu/post/kazuhiro-hori-teenage-nightmares> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)

10 Kazuhiro Hori, „Resurrection Spell“, akril na platnu, 2024.³

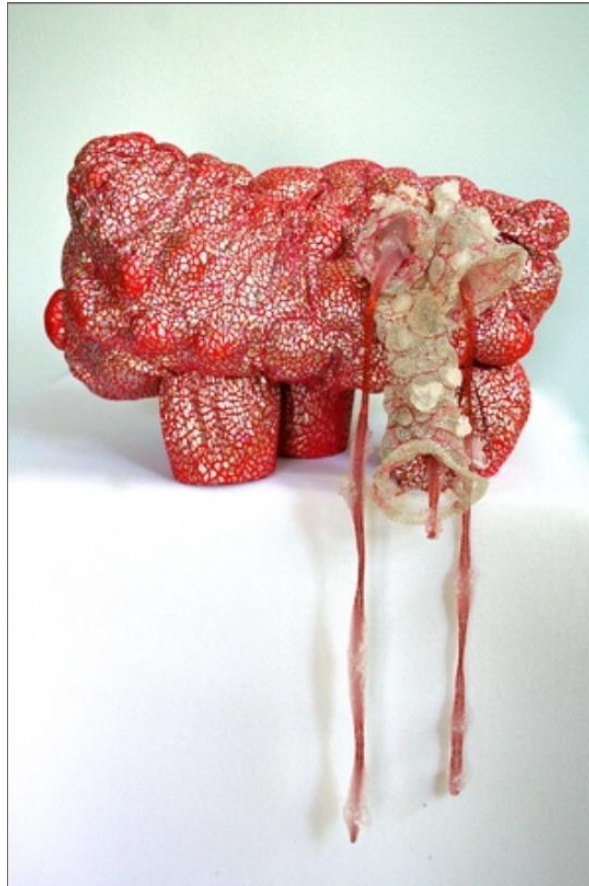
Što se tiče materijalnosti koja se pojavljuje u mojim dijelima, ona je inspirirana mnogim tekstilnim umjetničkim radovima, pogotovo onih umjetnice Leise Rich.

„Rich je eksperimentalna umjetnica koja primarno radi s vlaknima i mješovitim medijima u 2D, skulpturalnim i instalacijskim formatima, a uključuje 3D ispis, lasersko graviranje i druge neočekivane tehnike u svojim teksturalnim umjetničkim djelima. Kontinuirano istražuje nove materijale na neobične načine te ima inovativni pristup koristeći stare tehnike na novi način. Osim toga, ona stvara interaktivna djela u kojima mogu sudjelovati gledatelji. Rich gledateljima nudi djela koja imaju priču i koja ponekad pozivaju i potiču interakciju publike te da bude sukreator djela.“⁴

Njezina eksperimentalnost, korištenje različitih tehnika stvaranja i korištenje raznih boja da dobije nadrealni prostor i objekte me inspirira.

³ Fotografija br. 10, Artsy, „Kazuhiro Hori“, Url: <https://www.artsy.net/artist/kazuhiro-hori> (pristupljeno 17. lipnja 2024.)

⁴ Saatchi art, „Leisa Rich“, Url: <https://www.saatchiart.com/leisar> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)

11 Leisa Rich, „Disco Metastasis“, žica, tekstil, konac, reciklirane role, konac, silikon, 2013.⁵

Pošto živimo u saturiranosti sadržaja digitalnog svijeta, inspiracija zna doći od sadržaja koji smo podsvjesno uočili i ne znamo mu točan izvor. No, umjetnica koja me inspirira i aktivno pratim njezin rad je Arvida Byström. Ona se u svojim radovima bavi problemima koji su vrlo aktualni i smatram da je važno obrađivati takve teme. Također njezino korištenje multimedijalnih tehnika izrade rada me vrlo inspirira.

⁵ Fotografija br. 11, Leisa Rich, „Mass“, Url: <https://monaleisa.com/sculpture> (pristupljeno 17. lipnja 2024.)

„Arvida Byström je multidisciplinarna umjetnica čiji je rad baziran na idejama koje se bave internetom i njegovim društvenim, estetskim i komercijalnim implikacijama. Poznata je po korištenju *hyperfeminin* estetike. Istrazuje teme koje se tiču složenosti ženstvenosti, identiteta, slike tijela, društvene dinamike, novih tehnologija i ekonomskih načela prvenstveno kroz fotografiju, performanse i skulpture.“⁶

12 Arvida Byström, „Women and Change“, instalacija, Arken Museum of Modern Art, 2022. ⁷

⁶ Steinsland Berliner Gallery, „Arvida Byström“, Url: <https://steinslandberliner.com/artists/arvida-bystrom> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)

⁷ Fotografija br. 12, Steinsland Berliner Gallery, „Arvida Byström“, Url: <https://steinslandberliner.com/artists/arvida-bystrom>

Zaključak

Smatram da je ova nastavna godina bila ključna za moj daljnji rad. Mnogo sam otkrila o utjecajima koji utječu na moje radove, načine rada i slikanja te u kojem smjeru bih dalje htjela ići. Smatram da je odabir teme „Intima prostora“ bio dobar odabir i da sažima sveukupne teme u mojim radovima ove godine. Također mi je ta tema dala direkciju za odabir daljnjih tema. Osobne teme koje sam obrađivala u „Intimi prostora“ smatram kao temelj iz kojeg mogu proširiti ostale teme . Uzbuđena sam i dalje istraživati razne tehnike, ne samo slikanja, već i ostale za izradu svojih budućih radova.

Literatura

1. David Spiegel, „Poremećaj depersonalizacije/derealizacije“, Hemed, Url: <https://www.hemed.hr/Default.aspx?sid=16420> (pristupljeno 15. lipnja 2024.)
2. Katherine Woollorton, „Kazuhiro Hori, Teenage nightmares“, Metal magazine, Url: <https://metalmagazine.eu/post/kazuhiro-hori-teenage-nightmares> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)
3. Saatchi art, „Leisa Rich“, Url: <https://www.saatchiart.com/leisar> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)
4. Gallery Steinsland Berliner, „Arvida Byström“, Url: <https://steinslandberliner.com/artists/arvida-bystrom> (pristupljeno 16. lipnja 2024.)
5. Leisa Rich, „Mass“, Url: <https://monaleisa.com/sculpture> (pristupljeno 17. lipnja 2024.)
6. Artsy, „Kazuhiro Hori“, Url: <https://www.artsy.net/artist/kazuhiro-hori> (pristupljeno 17. lipnja 2024.)